

Trag Biljke NEDELJNIK #060 - 7 LEKCIJA O BAŠTOVANSTVU

Datum: 08. Decembar

NAPOMENA pre čitanja:

Pošto je Nedeljnik dugačak, da biste videli celi tekst kliknite na opciju "**Prikaži celi Nedeljnik**" koja se nalazi iznad ovog naslova i otvoriće vam celi Nedeljnik. Istu opciju imate i na kraju teksta.

Berba je moguća i pod snegom. Znanje je moć. Šta će tvoj plastenik na mojoj planeti?

Kratak sadržaj:

Pre nego što posadiš voćnjak

Nadin kutak

Lekcija o baštovanstvu 1

Lekcija o baštovanstvu 2

Lekcija o baštovanstvu 3

Lekcija o baštovanstvu 4

Lekcija o baštovanstvu 5

Lekcija o baštovanstvu 6

Lekcija o baštovanstvu 7

Podsetnik na rokove

Obaveštenje o novim ponudama

Bilo je to proleće u doba korone. Prolazila sam pored velikog marketa i videla duge redove ljudi koji su čekali da kupe zalihe namirnica jer su se bojali apokalipse koja je tako žestoko najavljivana na svim medijima. Teško je to bilo vreme. Nekako su ljudi počeli da se ponašaju sumanuto, bez ikakvih moralnih vrednosti. Tada su se pokazala i neka prava lica u mom životu. Kada se nadvije strah od smrti sve maske padaju.

Prolazeći pored tog reda posmatrala sam lica tih uplašanih ljudi, bar one delove lica koji su virili ispod maski. Onako sa rukavicama, maskama i strahom koji su udisali izgledali su kao učesnici nekog SF filma koji sam sigurno nekada i gledala čim su mi scene bile poznate. Neka me jeziva tuga spopala.

Okrenula sam pogled na desnu stranu, a tamo procvetala Glicinija, u punom sjaju treperi, kao da me vraća u realnost i govori da je istina za mene na nekom drugom mestu. Te dve slike spojene u jednu scenu su bile prava groteska.

Čim sam došla kući uzela sam 3 korpe i otišla u šumu. Šuma me oduvek nekako očisti od loših energija, vrati u moju realnost. Proleće je bilo u punom jeku, a to znači šumskih plodova puno. Napunila sam korpe šumskim plodovima, korenjem, zelenim listovima i napisala objavu na svom profilu: dragi moji ljudi zalihe nemojte da tražite u marketu jer su one u šumi, a ako već čekate u redu kupite samo seme. Ako imate seme u džepu i znanje o resursima niko više neće moći da vas uplaši.

U mojim korpama bila je kozmetika, brašno, hrana... sve ono zbog čega su ljudi stajali u redovima iz straha da će ostati bez zaliha. Ja svoje zalihe nisam morala da pravim jer su mi uvek dostupne.

Ono što vam je neophodno da biste se oslobodili strahova jeste seme i znanje.

Vidite, mene niko ne može da uplaši. Znam kako da očistim zemlju od teških metala i radionukleida, znam da prepoznam sve što je jestivo u mojoj okolini, od kojeg korenja mogu da napravim brašno i kozmetiku, a tek što znam da uzgajam hranu. Godinama stičem svoju banku semena i nikako ne savetujem da bude ogromna već dozirana, a u Nedeljniku sam i dala spisak kako treba da izgleda porodična banka semena.

Mene život može da baci bilo gde, na bilo kakvu ledinu i ja ću pokrenuti iznova proces kreiranja raja jer je unutar mene Alfa i Omega mog postojanja, osnovna prekretnica bilo kakvog straha: znanje i seme uvek u džepu.

Nemojte da dopustite da vam bilo ko ikada više pretili, obuka koju morate da prođete je tako laka. Učite o svom okruženju i naučite osnovnu veštinu koja vam je potrebna za opstanak – proizvodnja vlastite hrane uz upotrebu resursa.

Koordinator: Goran Pivašević

Direktor: Jovan Banović

Jutjub: Sanja i Jan Rakić, Jovan Banović, Goran Pivašević

Instagram: Katarina Kremenović

Tik Tok: Jovan Banović

FB stranica: Jovan Banović, Goran Pivašević

Administratori platforme: Nada Radinić, Marko Petković, Gordana Bojanić, Mia Božić, Jasmina Nenadić, Sabina Kovačić, Nina Martinović

Autor edukativnog programa, video materijala i tekstova sam ja Biljka.

Trag Biljke je jedna od retkih samoodrživih i međunarodnih platformi koja povezuje 30 zemalja, 694 gradova.

Kada s ljudima progovaram, ja o Tebi mislim. Kada cvet dodirujem ja kroz hiljadu korenova, još toliko listova i latica, Tebe dodirujem. Kada ljubav progovaram ja iz dubine sebe samo istančane reči čuvam za Tebe. Kada suzama zalivam tlo ja ih od Tebe krijem, da ne zaboje, da ne pokrenu obale s kojih se priziva na borbu. Ja samo Tebi želim mir jer Ti si Ja. Šuma, Drvo, Grana, List. Sve si! Sve smo!

Jedno od čuda prirode je sposobnost biljaka da vezuju azot. Pravo čudo! Ono što čovek radi uz mehanizaciju i pokušaj imitiranja prirode, biljke rade sponatano i s lakoćom. Mene ova pojava potpuno fascinira. U pitanju je neverovatan timski rad leguminoza i kvržičastih bakterija. One vezuju azot iz vazduha i tako pomažu biljci - domaćinu da napreduje. Ova, ipak sporedna delatnost prirode, jedan je od najvećih fenomena koji jedan baštovan može da iskoristi kao deo priče o resursima prirode. Čitava biljka i nakon odumiranja u sebi sadrži azot i ponaša se kao dozator azota.

Volim prvi mraz. Svečanost je to. To je trenutak kada se biljka uspavljuje. Tiho, uspavanka se peva napolju. Vegetacija je izmorena predugom sezonom. Želim im miran san. Šta biljka sanja? Nadam se da su moje u snu na ringišpilu. A, upravo prvi mraz priprema list bagrema za ukopavanje.

Danas bih malo o bagremu (akaciji, pseudoakaciji) kao leguminozi čija je upotreba mene fascinirala. List bagrema je bogat azotom i tokom razlaganja oslobađa dovoljnu količinu azota za azot-zavisne biljke (listaste). Upotrebom bagremovog lista možete da povećate svoj prinos i do 100%. Bagrem je vrlo invazivan i svi ga nešto kritikuju, ali priroda ima svoju promisao za svako biljno biće pa nam je i bagrem umnožila s razlogom.

Ja sam danas „ukopavala“ bagremov list za zahtevne kulture u prolećnoj sadnji. Pod ukopavanjem mislim dodatno uslojavanje na mestima gde planiram prolećne kupusarice, a vi koji uzgajate u zemljanim baštama ga ukopajte. Kupusarice za svoj rast zahtevaju veliku količinu azota, a bagrem će je dozirati postepenim razlaganjem. Humke za zahtevne kulture pripremate tako što ukopate lišće bagrema, zatvorite humku i obeležite je nekim štapićem. Humke se prave na zemlji ili u perma modelima. Na to mesto posadite prolećne kupusarice. Ja sam danas pripremila 40 malih humki čijim ću rezultatima dokazati da se resursi prirode mogu koristiti kao zamena za svu hemiju koju vam olako prodaju u apotekama. Nahrani svako biće oko sebe, nahrani tlo i ono će ti uzvratiti boljim sobom sebi i i svetu oko sebe.

Jedan od osnova vaše samostalnosti je poznavanje resursa. Ako analizirate sve belosvetske sukobe, svi su vođeni zbog resursa. Ako analizirate sve belosvetske industrije sve nas udaljavaju od resursa. Svako od vas će se mnogo bolje osećati kada počne da tajnuje sa prirodom učenjem o resursima u svojoj, ne mojoj, okolini i u džep stavi ključ opstanka vlastite porodice.

Budi svoj i njihov heroj.

Kratak podsetnik:

Ako pripadate primorskoj klimi, važno je da znate da je Projekat bašte za primorsku klimu dostupan za kupovinu još 14 dana, do 21.12. i tada se povlači iz prodaje.

Za više informacija o tome od čega se sve sastoji ovaj Projekat bašte za primorsku klimu i kako može i vama da olakša uzgoj hrane, iako možda nemate mnogo slobodnog vremena niti iskustva, posetite ovaj link: <https://tragbiljke.com/projekat-bio-baste-primorska-klima/>

PRE NEGO ŠTO POSADIŠ VOĆNJAK

Za mene su neka pitanja jako složena kao što je sve vezano za voćnjak, pa da ne bih davala polovične odgovore idemo redom i što kraće:

1. Premeri parcelu kako bi otprilike znali koliko ima prostora.
2. Stavite na papir šta želite da uzgajate i koja je svrha tog uzgoja. Ako želite prodaju birajte stone sorte, za ličnu upotrebu ono što će vas hraniti cele godine (Upućujem na Nedeljnik 57), za proizvodnju rakije postoje one sorte koje puno „bacaju“ i lake su za obradu.
3. Sada kada ste stavili na papir ovo pod broj 2 donesite odluku da li želite da uzgajate ove nove hibridne sorte ili stare autohtone sorte. Razlika je u tome što će vam ove prve dati plodove kao iz marketa, ali ćete oko njih mnogo da radite, posebno puno tretmana jer su osetljive, dok su ove druge otporne sa plodovima koje često ne možete da kupite u marketima i retko kada su stone sorte. Šta je stona sorta? Sorta koja može dugo da stoji u skladištu i jako dobro podnosi transport.
4. Sada kada ste doneli odluku pod 2 idete do prvog rasadnika koji vam je blizu kako biste mogli da izaberete sadnice. U rasadniku odmah dobijete i savete vezano za oprašivače. Onlajn kupovina je uvek rizična, ali ako mora, idite i s tim rasadnikom. Nabavite katalog. U katalogu svakog ozbiljnijeg rasadnika stoji sve o sortama koje imaju na raspolaganju. Piše i da li su samooplodne ili im treba dodatna sorta kao oprašivač.
5. Većina sorti se danas kalemi na srednje bujnim podlogama koje imaju različita imena u skladu sa vrstom voća, ali je njihov razmak prosečno oko 5 ili 6 m. Razmak je uvek bitan jer vam garantuje prozračnost krošnje i opušteniji odnos kada je u pitanju orezivanje. Kod intenzivnog uzgoja na malom razmaku nije srednjejubna podloga, pa morate da znate šta kupujete u skladu sa vašim željama.
6. Kada me pitate koju sortu preporučujem pročitajte Nedeljnik 57, a na pitanje šta da radite pre i tokom sadnje pročitajte Nedeljnik 59 (tekst iz Nedeljnika je ubačen u Čitaonicu).
7. Voćnjak se sadi kao dugoročna vrednost i jako je važno da na papir stavite sve ovo pa i vaše iskustvo. Ja ne uzgajam intenzivne voćnjake, na gustom razmaku i sa oštrim orezivanjem. Naprotiv, svake godine opuštam orezivanje iz jednog dela voćnjaka. Trudim se da sve uskladim sa prirodom, ali i da sebe stavim u centar jer ako moram da robujem voćnjaku onda sve to nema smisla. Ako imate gustu sadnju onda se pomirite s tim da će svake godine neko vrlo stručno morati da orezuje vaše voće dok to ne savladate sami.
8. Za 20 godina podigla sam mnogo voćnjaka. Posadila 5500 voćki raznih vrsta na svom imanju i podigla 259 voćarskih projekata. Na kanalu se ne snima puno o voćarstvu jer je moja autorska, baštovanska metoda vrlo složena i zahteva

celovit pristup. Kalemim, orezujem, negujem i sve što je potrebno da znam o voćarstvu naučila sam u praksi. Savetujem da se prepustite jer ne možete da napravite neke velike greške. Iskustvo nikada nije početak već je posledica i najbolje se uči onda kada je najteže.

9. Za sve vas koji ste u Učionici ja sam tu da pregledam vaše izbore i korigujem koncept, ali je sve ovo prethodno napisano vaš početak.

NADIN KUTAK

Piše: Nada Radinić

Počeo je prosinac - zadnji mjesec jeseni, koji nas uvodi u zimu. Prosinac uvijek nosi neki poseban mir, onaj koji ne možeš baš lako opisati, ali se jasno osjeti. Možda zato što u prosincu prvi put stvarno primijetimo koliko je godina bila duga. Koliko smo toga promijenili, koliko toga ostavili iza sebe, koliko toga još čekamo.

Sada nam priroda pokazuje da je mirovanje nužan dio životnog ciklusa - da se ništa ne ponavlja bez razdoblja odmora. Kratki dani stvaraju osjećaj da smo svi malo bliže jedni drugima - više se družimo, grijemo, dijelimo, miješaju se osjećaji nostalgije i zahvalnosti.

Konačno u vrtu nema jurcanja, užurbanosti, umora... već samo mirno gledaš i diviš se šta sve su ti gredice u stanju dati u ovo doba godine. Često odem u vrt, ne zbog berbe, već samo da gledam biljke kako blistaju pod injem ili kapima kiše. A kad se spusti magla, evo i privatnosti.

Sada napokon možemo dati oduška svojoj kreativnosti, izradi ručnih radova, božićnih poklona i dekoracija. Vrlo je lijepo kada svoj dom ukasimo prirodnim, eco-friendly materijalima koje možemo uzeti iz prirode, ali joj ih i vratiti bez grižnje savjesti.

Češeri, zimzelene grančice, sušene naranče, pokoji lijepi list ili komad mahovine mogu prostoru dati ugođaj koji plastika nikada ne može zamijeniti. Dovoljno je i malo prirode da u kuću unese mir, toplinu i ono posebno blagdansko ozračje.

Ponekad je bolje ne reciklirati nego to raditi na način da čiste sirovine raznih vrsta spojimo i onda ih kasnije nismo u mogućnosti razdvojiti. To ne smatram poželjnim recikliranjem. Na primjer, napravite neki vijenac za vrata od grančica koje lijepite vrućom plastikom. To kasnije nije odvojivo i dali ste prirodi još malo tereta odbačene plastike koja se ne može reciklirati jer je zalijepljena za bio materijal. Čisti promašaj. Nije lako biti sasvim dosljedan u tome i sama sam vrlo loša na tom polju, ali eto, bar da budemo svjesni da možda neće svaka dobra namjera dati željeni rezultat. Recikliranje i ekološko recikliranje su različiti pojmovi, a održivo tj, biološko recikliranje je na žalost, za sad više misaona imenica nego naša stvarnost .

Prije par dana sam nabavila veći paket hrane za ptice, jer ih vidim kako svaki dan dolaze i zavlače se ispod roleta da bi skupile razne bube koje su u prozorskim okvirima

našle mjesto za prezimljavanje. Znam da će im trebati prihrana kad stisne zima, jer su oko mene uvjeti života za ptice sve lošiji i lošiji.

Ako u okruženju gdje živimo ima dovoljno prirodnih staništa sa drvećem, grmljem i travama poput npr. žutike, jarebike, viburnuma, božikovine, jorgovana, gloga, lavande, raznih trava... koji rode bobicama i sjemenjem - tada ptice neće puno ovisiti o nama i naći će si prirodnu hranu: kukce, sjemenke i bobice. Time će nam učiniti uslugu i držati pod kontrolom broj štetnika u vrtu i voćnjaku. Puno puta sam se u to uvjerila - kad je temperatura iznad nule i nema snijega, nema ni ptica na mojim hranilicama. Čim zaledi ili padne snijeg, odmah su sve hranilice u pogonu.

Ako kod vas ptice dolaze na hranilice za toplijih dana i to u većem broju, tada nešto nije u redu. Manjka im njihove prirodne hrane ili ste ih hranili i tokom godine kada im je njihova prirodna hrana bila dostupna pa ste ih navikli na lakšu varijantu. Opet dobra namjera, ali promašaj.

Internet je sasvim solidan izvor informacija o grmlju, drveću, travama i cvijeću koje trebamo saditi u svom okruženju da bi popravili situaciju s pticama. U mojoj okolini se iz godine u godinu smanjuju njihova prirodna staništa, grad se neumoljivo širi, uokolo stalno niču nove zgrade, a veliki i hladni stambeni blokovi nam već ozbiljno pušu za vratom.

I zato su prosinac i siječanj idealni za rekapitulaciju i preispitivanje što bismo mogli poboljšati u svom malom, ali bitnom komadiću svijeta.

Na mom blogu ovaj puta završavamo čitanje knjige o našim velikim prijateljima - „korovima“, a pripremila sam vam i još ponešto, pa svratite i nađite nešto za sebe.

Vaši komentari koje ostavite su mi više nego dobrodošli, jer su mjerilo interesa za sadržaje koje vam pripremam. To je za sad jedini pokazatelj da li idem u dobrom smjeru ili da ga mijenjam. Imate i anonimnu opciju, pa slobodno hvalite i kudite, nemojte šutjeti. Nedeljnik odlazi na više od 30 tisuća adresa i ja bih voljela znati koliko čitatelja želi i dalje u istom „paketu“ dobivati i Nadin kutak. Ako imate teškoća s otvaranjem forme za komentar, možete mi pisati na **probaj.ovako@gmail.com**

Na blogu vas sada čeka zimski i blagdanski ugođaj, stavila sam lampice i pahuljice, a ako čitate na laptopu ili kompjuteru, pahuljice će mijenjati brzinu i smjer padanja ovisno kako pomičete miš, pa se možete zabaviti sa manjom dječicom ako s njima gledate blog.

link na blog: [NADIN KUTAK 60](#)

Svako dobro i lijep pozdrav!

LEKCIJA O BAŠTOVANSTVU BROJ 1

Počni i pre nego što misliš da si spremna.

Za baštovanstvo kao i za bilo koji posao koji obavljate ne postoji savršeni trenutak.

Ako mislite da nisteiskusni i da baštovanstvo nije za vas, to je zabluda, jer iskustvo ne može da bude početak, uvek je posledica. Savršeni trenutak za baštovanstvo ne postoji. Spremnost dolazi tek kada se krene u proces.

Mislim da bih bila mnogo hrabrija da sam ovo rekla sebi. Mislim da bih se ranije upustila u baštovanstvo. Čekala sam kao i vi neki pravi trenutak. Mogla sam na ovo imanje da dođem s mnogo više nekog elementarnog znanja da sam samo krenula sa balkonskom baštom.

I to je savet koji dajem svima vama – samo se prepustite bez kalkulacija. To je osnovna razlika između uspešnih i neuspešnih ljudi. Ovi prvi nisu kalkulisali sa idejama.

LEKCIJA O BAŠTOVANSTVU BROJ 2

Uči brže tako što češće postavljaš pitanja.

Jeste li primetili da ljudi uvek osećaju neku neprijatnost kada postavljaju pitanja? Kao da se neka znanja podrazumevaju... Kao da postavljajući pitanja otkrivamo svoje slabosti... Tako je bilo i meni.

Ustručavala sam se da postavljam pitanja jer sam mislila da su banalna i glupa. Da ću se obrukati vlastitim neznanjem. Zato danas svima u učionicama kažem da se opuste jer ne postoji banalno pitanje, ne postoji glupo pitanje.

Mnogo je važno da ovaj savet usvojite jer ćete brže napredovati. Stavite sebe na prvo mesto, nije bitno šta okolina misli... Na kraju ono što sam naučila je da okolina vas pamti po hrabrosti da postavljate pitanja, a ne po neznanju.

LEKCIJA O BAŠTOVANSTVU BROJ 3

Najbolji učitelj je praksa, ne knjiga niti udžbenik.

Nemoj da se bojiš da ćeš napraviti fatalnu grešku u bašti jer je svaka greška popravljiva, sezona je duga i imamo mnogo šansi. Svaka bolest biljaka, svaka najezda, svaka berba uči te bolje nego bilo koja knjiga o baštovanstvu. Uđi u klinč, ne beži od borbe jer se tako stiče iskustvo.

Ako se plašiš da ćeš da izgubiš sezonu to će ti sve vreme biti kamen spoticanja. Kao edukator tvrdim da najlakše i odlične rezultate postižu početnici koji se nekako bez strahova prepuste sezoni. Oni ne znaju ništa o predatorima pa ih ne očekuju kao nevolju. Tako im strah ne ometa radovanje.

LEKCIJA O BAŠTOVANSTVU BROJ 4

Nemoj da žuriš da sve znaš u prvoj sezoni jer baštovanstvo je beskrajno.

Stalno se uči i mnogo je izazova. Ja sam svoje sezone grabila velikim koracima. To je bilo jako naporno. Znam da sada pred vama stoji osoba sa jako mnogo iskustvenog znanja ali moje ruke i kičma o tome mogu da ispričaju neku malo drugačiju priču.

Dozvoli sebi da rasteš kao što biljke rastu. Da li ste znali da sam svake sezone uvodila ogromnu količinu novih sorti kako bih o njima što brže učila? Zbog toga često nisam uživala u sezoni. Sada vidim da to i nije bilo potrebno toliko i u toj meri jer bih bez mnogo tih sorti mogla da živim. Mislim da bih to sebi i zabranila.

Znala sam da uvedem po 120 novih sorti u sezoni što je jako mnogo jer se sezona tada pretvarala u negu i čuvanje tih sorti, sakupljanje i sortiranje semena. Propustila bih radost cele sezone, berbe ostalih sorti jer nisam živela u trenutku.

Definitivno bih ovako nešto sebi zabranila da mogu da se vratim na početak.

LEKCIJA O BAŠTOVANSTVU BROJ 5

Postavi granice od početka jer ne moraš svima da se sviđaš.

Kada postaviš baštu okolina, prijatelji i ukućani imaće svoje mišljenje o tome koje će vrlo verovatno da bude potpuno suprotno tvom ali to je legitimno.

Ne nameći svoje mišljenje drugima, ali i svoju vrednost ne očitavaj u svojoj okolini. Granice su ovde jako važne. Posebno su važne ako se bavite javnim poslom kao što to ja radim. Izložena sam pogledima stalno. Legitimno je da se ne dopadam svakom i to je sloboda mišljenja. Ja sam u odnos s ljudima ušla iz jedne jako zaštićene situacije – iz izolacije.

Sretala sam mnogo dobrih ljudi, ali i one koji su moja znanja iskoristili za neke lične promocije. Tu sam morala da povlačim granice i da postavim odnos, imam moć nad svakom situacijom u životu. Ovo je važna lekcija generalno o životu. Danas imam važno pravilo: kome se ne sviđam nek okrene glavu od mene i gleda u drugom pravcu, jer je život previše dragocen da bi se gledalo u ono što nas iritira.

Na ovaj svet nisam došla da ugađam ljudima već prirodi. Na ovaj svet nisam došla da bih bila lepa nego mudra i pametna.

LEKCIJA O BAŠTOVANSTVU BROJ 6

Čuvaj sebe onako kako čuvaš baštu. Pregorevanje nikada nije dobra strategija za bilo koji posao. Kažu da iza pregorevanja stoji strast, ja bih rekla da stoji strah.

Čuvajući sebe čuvaš svoju radost, a ona je najjače đubrivo za tvoje biljke. To se pre svega odnosi na rad s ljudima jer se biljke i ljudi jako malo razlikuju – svi jednako osete

tvoj umor. Zato danas imam slobodne dane, drugačiji sistem sadnje u zonama, sistem koji je u jasnoj humanoj vrednosti jer sam svesna da su moja snaga i radost ključni za napredovanje.

LAKCIJA O BAŠTOVANSTVU BROJ 7

Ljudi su kao biljke, svako traži svoj pristup. Neke biljke rastu u hladu, a neke na suncu, neke rastu brzo, a neke polako, a sve imaju pravo da procvetaju onda kada im dođe pravo vreme. Nećeš svakog učenika naučiti na isti način. Neko treba više podrške, neko više prostora...

Veruje u efekat malih koraka. Jedan učenik će uspešno da uzgoji paprike, drugi kupus, a treći je posadio jabuke – to je mnogo veća promena nego što misliš. I ovu lekciju sam dobila od ljudi. Od mojih baštovana. Svako, ali baš svako naučio me je svojoj posebnosti. S ljudima moraš kroz čovekoljublje, a da bi to osetila morala sam sebe da potražim, zagrlim i zavolim.

MANIFEST EDUKATORA

Baštovani moji, dragi ljubitelji zemlje, biljaka i znanja, danas stojim pred vama sa jednim jednostavnim uverenjem da svaka promena počinje jednim jedinim semenom.

Imam osećaj da sam živela tri različita života dok nisam odlučila da stanem. Da dodirnem zemlju. Da slušam ljude, životinje, ptice, vetar...

Da učim od tišine, od prirode, od svakog malog čuda koje niče ispod naših prstiju.

Verujem da je baštovanstvo više od veštine, ono je škola strpljenja, poniznosti i stvaranja.

Svakom čoveku koji dođe po znanje ukazujem isto poštovanje kao biljci koja prvi put probija zemlju... sa nežnošću, pažnjom i verom da će uspeti.

Jer ljudi su kao biljke...

neki rastu brzo, neki polako,

neki traže sunce, neki hlad,

a svi imaju pravo da procvetaju kad za to dođe njihovo vreme.

Danas vas pozivam da verujete u proces, čak i kada je nevidljiv.

Da ne odustajete kada rezultati kasne.

Da ne žurite da vidite plod, već da čuvate koren.

Neka vaš rad bude seme koje ostaje posle vas.

Čuvajte svoju radost jer ona hrani i vas i one koje učite.

Čuvajte svoje granice jer one su vaš mir, a mir je najbolji saveznik znanja.

Čuvajte svoju strast jer strast pokreće i kada ruke umore, a volja stane.

I zapamtite... nije važno koliko veliko polje obrađujete, već koliko ljubavi u njega unosite.

Jedna osoba koju ste inspirisali da zasadi drvo to je već promena sveta.

Danas stojim pred vama kao neko ko veruje u moć malih koraka.

U moć ljudi koji uče.

U moć prirode da nas vrati sebi.

Ovo nije samo moj poziv.

Ovo je moja čast.

I moje obećanje.

Da ću nastaviti da sejem znanje, da gajim radoznalost i da u svet puštam ljude koji će ga činiti zelenijim.

PODSETNIK NA ROKOVE

Primorje – ozima sadnja je u toku. Svi oni koji su kupili Projekat bašte mogu da poslušaju vodič kroz analize 1, 2, 3 koje se prve postavljaju gde objašnjavam da vi nemate neki poseban rok za setvu jer zapravo sejete sve vreme. Treba iskoristiti benefit klime. Još uvek se presađuje rasadnik iz avgusta i radi DS celera, graška, paštrnjaka, spanaća, matovilca, salate, rukole, rotkvica, azijskih salata, radiča, korijandera, krompira. Naravno i dalje se radi sadnja crnog luka za mladu berbu kao i ozima sadnja belog luka.

Kontinent – ovaj savet se zapravo odnosi na sve. Pogledajte sve materijale o decembarskom rasadniku koje smo vam poslali na mejl prošle sedmice. Jako je važno da naučite šta je plava, šta crvena zona presade.

Planine – za sada su na raspustu.

OBAVEŠTENJE O NOVIM PONUDAMA

Projekat bašte za PRIMORSKU KLIMU dostupan je za kupovinu do 21.12.2025. godine i tada se povlači iz prodaje.

U pitanju je jasan plan i korak po korak snimljen i ucrtan sistem gde imate sve detaljno isplanirano da biste svaki put, ma koliko slobodnog vremena, znali šta da radite u svojoj bašti da bi vas hranila tokom cele godine.

Projekat bašte je rešenje koje omogućava svakoj osobi, sa ili bez iskustva u baštovanstvu da ima baštu koja je puna hrane tokom cele godine, iako nema mnogo slobodnog vremena.

Možete ga postavljati večno u svojoj bašti, a započeti bilo kada, sada i uzgojite prve 3 gredice koje će vas hraniti već od januara, ili za 5 godina. Projekat bašte nema rok trajanja, onda kada budete spremni za baštovanstvo, tada ga iskoristite.

Plaćanje je omogućeno za sve delove sveta, a više informacija o tome šta sve dobijate zajedno sa Projektom bašte i da li vam može biti koristan, pogledajte na ovom linku: <https://tragbiljke.com/projekat-bio-baste-primorska-klima/>

Ako vam je potrebna moja mentorska pomoć i vođstvo kroz celu sezonu, trenutno je na raspolaganju jedna opcija mentorstva na našoj edukativnoj platformi, a to je:

Kolektivno mentorstvo – Učionica

Učionica okuplja 1.000 baštovana koji zajedno rade, uče i dobijaju podršku prilagođenu svojim klimatskim zonama i nivou znanja.

Slobodna mesta za decembar su unapred popunjena preko liste čekanja, ali možete se prijaviti još uvek i rezervisati svoje mesto za januar.

👉 Više o Učionici i prijavi na listu čekanja saznajte ovde:

<https://tragbiljke.com/trag-biljke-ucionica>

Druga opcija mentorstva trenutno nije dostupna, jer su sva slobodna mesta popunjena sve do marta 2026. godine, a to je:

Individualni mentorski rad – 1 na 1 podrška

Za one koji žele personalizovan Projekat bašte skrojen baš po njihovoj meri i svakodnevnom ritmu i individualni rad sa mnom tokom cele godine.

Slobodna mesta za individualni mentorski rad su popunjena do marta 2026. godine.

👉 Više o individualnom radu pročitajte ovde, a možete se prijaviti na listu

čekanja: <https://tragbiljke.com/projekat>

Nakon prijave na jednu od opcija mentorstva, kontaktiraće vas naš koordinator Goran Pivašević putem Vibera i objasniti naredne korake.

Ako ste došli do ovde, hvala vam na izdvojenom vremenu.

Sledeći Nedeljnik očekujte u ponedeljak u 10h.

Ako ga ne vidite u svom inboxu, proverite i Promocije ili Spam.

S ljubavlju i poštovanjem,

Trag Biljke Tim